# Yritysostojen kehittyminen Etelä-Pohjanmaalla yrittäjäksi ryhtymisen näkökulmasta

19.8.2019

Etelä-Pohjanmaan Uusyrityskeskus Neuvoa-antavan rooli yritysten omistajanvaihdoksissa on vahvasti ostajan ja jatkajan näkökulmaa peilaava. Uusyrityskeskuksen palvelut on tarkoitettu aloittaville yrittäjille. Selkeä roolijako on osaltaan auttanut maakunnan eri omistajanvaihdospalvelutuottajien yhteistyötä.

Uusyrityskeskuksen alkavien yrittäjien neuvonnassa käy kaikkiaan vuosittain 400 – 500 henkilöä, ja yritysostoa suunnittelevien asiakkaiden lukumäärä vaihdellut vuosittain 10 – 15 % välillä koko asiakaskunnasta. Yhdessä asiakkaan kanssa pyritään selvittämään, onko yrityksen perustaminen kannattavaa vai ei. Sama logiikka pätee myös yritysostoihin, onko kauppa kannattava? Päätös on aina asiakkaan, mutta lopulta noin puolet Uusyrityskeskuksen asiakkaista päätyy perustamaan tai ostamaan yrityksen.

## Eniten ostamalla ryhdytty yrittäjäksi kaupan alalla ja palvelualoilla

Uusyrityskeskuksen asiakkaista 2010-luvulla yrityksen on perustanut yritysoston kautta vuosittain 8 – 15 %. Selkeää suuntausta yritysostajien kasvuun tai laskuun ei ole ollut, vaan vuosittaiset vaihtelut ovat olleet hyvinkin erilaisia. Esimerkiksi vuonna 2018 uusista yrittäjistä 9 % tuli yrittäjiksi yritysoston kautta, kun taas vuonna 2016 vastaava luku oli 15 %. Muuten 2010-luvulla yritysostojen osuus on ollut tällä välillä.

Vuosina 2010 – 2012 Uusyrityskeskuksen asiakkaat perustivat yritysostolla 92 uutta yritystä. Niiden viisi suosituinta toimialaa olivat Ravintolat ja vastaava ravitsemistoiminta 18 kpl, Muiden tavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä 17 kpl, Vähittäiskauppa erikoistumattomissa myymälöissä 6 kpl, Muut henkilökohtaiset palvelut 5 kpl ja Muiden kotitaloustavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä 4 kpl.

Vastaavasti vuosina 2016 – 2018 asiakkaat perustivat yritysostolla 78 yritystä. Nyt suosituimmat toimialat olivat Muiden tavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä 14 kpl, Ravintolat ja vastaava ravitsemistoiminta 10 kpl, Baarit ja kahvilat 4 kpl, Sähkö-, vesijohto- ja muu rakennusasennus 4 kpl sekä Moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus (pl. moottoripyörät) 3 kpl. Isoja toimialakohtaisia muutoksia ei vaikuttaisi vertailuajankohtien välillä olleen.

## 50+ entistä useammin ostajana

Yrityksen perustaneiden yritysostajien ikäjakaumassa on jonkin verran muutosta.  Vuosina 2010-2012 yrityksen perustaneista yritysostajista oli alle 25-vuotiaita 23 % ja yli 50-vuotiaita 6 %. Vuosina 2016 – 2018

alle 25-vuotiaita oli 16 % ja yli 50-vuotiaita 11 %. Johtopäätöksenä voidaan ajatella, että nuorten alle 25-vuotiaiden yritysostajien määrä on laskenut, kun taas yli 50-vuotiaiden määrä on noussut. Sinänsä on luontevaa, että yli 50-vuotiailla on paremmat mahdollisuudet ryhtyä yrittäjäksi ostamalla, koska heillä on paremmat lähtökohdat ostojen edellyttämään pääomaan. Sukupuolijakaumassa ei vertailuajankohtana ole ollut muutoksia.

Uusyrityskeskuksen asiakkaiden keskuudessa yritysoston hyödyntämisen roolin iso kuva on säilynyt vakaana 2010-luvulla. Uusyrityskeskuksen asiakkaiksi valikoituvat yleensä pienempiä yritysostoja suunnittelevat henkilöt, joilla ei vielä ole kokemusta yrittämisestä. Yrittäjyyttä suunnittelevien palvelun laadun näkökulmasta on tärkeää, että yrityksen perustamisen suunnittelun rinnalla voidaan tarkastella mahdollisuuksia ostaa jo toimiva yritys.

Ari Loukasmäki,
Uusyrityskeskus Neuvoa-antava

Juha Tall ja Elina Varamäki,
Seinäjoen ammattikorkeakoulu